

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון יא ♦ טבת תשע"ג

ערב שבת ויגש

דברי אלוקים חיים

דבר בעתו

חודש טבת – הנה הזה מזלו גדי וטבעו הקפיצה, וכמו ששינינו (בב"ק כא,ב) הכלב והגדי קפצו מראש הגג, וכן היתה מלחמת החשמונאים עם היוונים ענין קפיצה למעלה מהטבע וממדריגתם, קומץ אנשים נגד עם רב כחול אשר על שפת הים מזוינים בכל תכסיסי מלחמה, כי זה הזמן מסוגל במעלות רמות ונשגבות אף שנפלו ממנו ומסוגל לקפיצה כזו, וע"כ בימי היוונים הצליחו החשמונאים בקפיצה זו וזכו לניסים ממעלה מעלה, וכן נשאר לדורות שמי שיקבל עליו עבודת ה' בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאוד אף שהוא איננו ראוי לכך ועדיין לא הגיע למידה זו יצליח קפיצתו זו.

(שם משמואל)

על כך אמרו בזוהר (זה"ג רע"מ נח ב) על הפסוק "והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי, דא טבת, שהוא סוד ניסוך המים בחודש תשרי, ששבעים הקרבנות שכנגד שבעים אומות הולכים ומתמעטים, והשפעת האומות הולכת ומתמעטת עד חודש טבת, שאז מתעורר השי"ת לנצח את האומות העולם מצד מעשיהם הטובים של ישראל, ואז יהפך צום העשירי לששון ולשמחה.

(מאיר עיני חכמים)

עשרה בטבת – ועוד טובה גדולה עשה הקב"ה עם ישראל, כיצד שבעשרה בטבת היו ישראל ראויין לגלות מירושלים, שכן הוא אומר (יחזקאל כד, ב) "בן אדם כתב לך את שם היום את עצם היום הזה" וגו', מה עשה הקב"ה, אמר, אם יוצאין עכשיו בצינה הם מתים, מה עשה, המתין להם והגלה אותם בקיץ וכו' זהו שנאמר (דניאל ט, יד) וישקוד על הרעה היו אומר אף זה טובה

(מדרש תנחומא תזריע ט)

קדושת השבת

ויגש אליו יהודה וכו', כי שבת היא בחינת ארץ ישראל, והנה אמרו ז"ל בש"ס כי בא"י אין הכעס שורה, ע"כ גם שב"ק שהיא בחינת א"י סגולה להשקיט הכעס, ונודע מדברי התיקונים אשר בש"ק הולכים התפלות מהצדיק להקב"ה כביכול בלי ממוצא משא"כ בשאר ימות החול שהולכים ע"י מלאך מט"ט, וע"כ יהודה שבא אל יוסף להשקיט כעסו אמר בי אדני, כי שבת היא בבחינת מלכות נגד ספירה שביעית שהוא יום ז' בשבוע, ע"כ יהודה שהוא בחינת מלכות רומז על ש"ק, ואמר בי אדני שיש בי כח שבת, אשר אז ידבר נא עבדך דבר באזני אדני כי בש"ק מדברין כל הדיבורים באזני אדני" והולכים להשי"ת כביכול בלי ממוצא, ולזאת אל יחר אפרך, כי ש"ק הוא תיקון להשקיט הכעס (עטרת ישועה - דזיקוב)

פרשת השבוע

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני פי' איש יהודה כשבא לגשת אל הקודש פנימה צריך להיות יראה ובושה, זהו ב"י אדוני, ר"ת ב"י בושה יראה בזאת יבוא אל הקודש, זהו הכוונה גם כן ואת יהודה שלח להורות לפניו גשונה, היינו הגשה.

(אהבת שלום)

כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי זה חייב כל יהודי לומר לעצמו, איך אעלה אח"כ אל אבי שבשמים, "והנער איננו אתי" שימי הנעורים איננו אתי, ויחשוב כל שלא יאבד ימי נעוריו, כי ימים חשובים הם ביותר

(אמרי קודש)

ועיניכם אל תחוסו על כליכם הרוצה ליכנס בעבודת השי"ת צריך לפרש עצמו מעניני עולם הזה ומתאות גשמיות, ח"פ עיניכם אל תחוסו על כליכם, שאל תחוסו על הגוף במה שמהצורך לשבור תאוות הגשמיות, כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא, כי כאשר תזכו להעבדות תזכו ג"כ לזה התענוג הגשמי בהקדושה

(אור לשמים)

ועתה אל תעצבו ועתה הוא לשון תשובה, לכן אמר אע"פ שאתם צריכים לשוב בתשובה על המעשה הזה אשר עשיתם, אך אל תעצבו, לא בעצבות הוא דרכי התשובה, כי התשובה הוא מן התורה שצריך לעשותה בשמחה, לכן ועתה הוא לשון תשובה, כי הבעל תשובה צריך לומר מעתה הנני שב, ולא אשוב לכסלה עוד רק עתה אהיה ברוך ה' מהיום והלאה.

(תפארת שלמה)

ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם עצבות היא גורמת לכעס, ולכן אל לו לאדם לבוא לידי עצבות, כי עי"ז יוכל ח"ו לבוא לידי כעס, שהיא מידה רעה להחטיא בני אדם, ואם "אל תעצבו" דלא תהיו בעצבות כלל, אלא אדרבה לעבוד את ה' בשמחה, אז "ואל יחר בעיניכם" לא תבואו לידי כעס

(קו ונקי)

ותהי רוח יעקב אביהם וגודל גרם והפסד של עצב ח"ו נלמוד מאבינו יעקב בחיר האבות, שזכה למדריגות ודביקות לה' יותר מכל האבות ומכל הברואים, חוץ ממשה רבינו עליו השלום, עם כל זה (אבות דרבי נתן פרק ל"ז) כל שעה שפירש יוסף הצדיק לא שרתה עליו השכינה, וכשנתבשר בבשורת יוסף תיכף ומיד כתיב (בראשית מה כז) ותהי רוח יעקב אביהם, שהוא הופעת והשראת השכינה, (זח"א קצ"א סוע"א) על אחת כמה וכמה כל שכן וכל שכן בהבדלה בלי שיעור גבי איש פשוט מישראל כשהוא בעצבות, הוא בזוי ומבזה ואין שום קדושה בעולם יכול לשרות עליו כלל.

(שומר אמונים מאמר צהלי ורוני פ"ח)

דברות קודש

כ"ק מרן רבינו שליט"א

והנה לא פירש הרבינו בחיי למה באמת הם הוחלפו באחרים והם ניצלו מעונש מכירת יוסף.

ולפי ענ"ד נראה לומר דבר חדש, דהנה כתוב: ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני וגו', וכתב באור החיים הק' שיהודה באומרו "בי אדוני" נתכוין לומר שהוא גונבו ולא בנימין, ורק הנחתו באמתחת בנימין ומעתה שורת הדין תתן כי רק הוא ילכד כי בנימין מכחיש ויהודה מודה הוא יהיה עבד עכ"ל ולפי זה חשבתי לבאר ונקדים את פירוש הספרים הק' על תיבת הכתוב "אליו" שאמרו שזה רמז להקב"ה שאיליו דיבר יהודה ורק שנדמה כאילו דיבר עם יוסף, ולכן אפשר לומר לפי דברי קודשו של הרבינו בחיי הנ"ל, שהפסוק שכתוב "ואתם עלו לשלום אל אביכם", מרמז על עשרה הרוגי מלכות, ולכן מששמע זאת יהודה, עלה בדעתו להציל אותם ויאמר "בי אדוני" כלומר שאני חייב בכל זאת כי אני בלבד אמרתי למכרו כי כך כתוב בפסוק שאמר יהודה "לכו ונמכרנו לישמעאלים וגו' וישמעו אחיו, ופירש רש"י שאחיו קיבלו מניה, שהסכימו לדבריו, ולכן להלן כתוב "ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו וגו' ופירש רש"י הק' "שהורידוהו אחיו מגדולתו כשראו בצרת אביהם, ואמרו לו אתה אמרת למכרו, ואילו אמרת להושיבו, היינו שומעים לך, ולכן טען יהודה "אליו" כלומר להקב"ה כביכול למה אתה רוצה להרוג מכל עשרת השבטים משום מכירת יוסף, הלוא בי "אדוני", כלומר אני החייב ולכן מספיק רק אחד שיהרג בעון הזה ולא מכל השבטים, שיהרג אחד המיוחד שבהם מחכמי ישראל, ולכן קיבל הקב"ה את דברי יהודה ונפטרו כולם, ונתחלפו באחרים ונדמה להגוים שהם שרפו את חכמי ישראל, ואפשר לומר ולהוסיף שגם משבט יהודה לא נשרף שום אחד, דמכיון שהשם יתברך ראה את מסירת נפש של יהודה שרוצה להציל את התשעה שמכל השבטים ולומר שרק הוא החייב דהיינו את מסירת נפשו של יהודה שרוצה להציל את התשעה שמכל השבטים ולומר שרק הוא החייב דהיינו רק משבטו שהוא שבט יהודה, חמל ה' גם עליו וכולם נפטרו ממיתה ורק שטעמו טעם מיתה במה שנתפסו ונגמר דינם ולכך הם קיבלו עונשם והרי זה כאילו נהרגו, (כמו שמביא הרבינו בחיי ראה לעיל לשונו).

והנה מפרש הרה"ק רבי צבי אלימלך מבלאזוב זי"ע (צבי לצדיק עה"ת) הפסוקים של ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני, על פי הידוע מדברי הבעש"ט הק' בפירוש הפסוק בתהילים ימלא ה' כל משאלותיך, שעיקר בקשת האדם בתפילתו צריך להיות על כבוד השכינה הק' והיינו מה שכתוב ימלא ה' פירוש שיתמלא שמו יתברך במילואיו ואח"כ כל משאלותיך שבמילא יהיה לך גם בקשתך זה הכוונה ויגש הגשה לתפילה שבשעה שאדם מישראל עומד להתפלל קודם כל צריך להיות הכוונה אליו במה שנוגע לכבודו יתברך, יהודה הוא אותיות הוי-ה דהיינו שיתמלא ה' במילואיו ואח"כ יאמר בי אדוני, אפשר לבקש צרכיו, ואז בוודאי יהיה נהנה מתפילתו.

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באוזני אדוני וגו'

והקשו המפרשים להבין מעשה יהודה, שמקודם אמר יהודה, מה נדבר ומה נצטדק האלוקים מצא עון עבדך הננו עבדים לאדוני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו, והשיב לו יוסף חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם, ואיך תוך כדי דיבור ויגש אליו יהודה ודיבר דברים עתיקים ודיבר אליו קשות (רש"י) ומדבריו הקודמים שאמר מה נדבר וגו' נראה כי כלו לו ליהודה דברי הפיוס וקיבל המשפט של יוסף ואיך תוך כדי דיבור שינה את דעתו.

וכתב האוה"ח הק' כי מקודם חשב יהודה כי מה' יצא הדבר כי מצא האלוקים עוונם, ולכן השלים עם הגזירה, אבל כשראה יהודה שלא קיבל יוסף אלא את בנימין בלבד, אמר הרי זה לך לאות כי לא על עון נתפסו שהרי בנימין לא היה לו חלק בחטא של מכירת יוסף, ומעתה עמד הדבר לצד בחירת הבחירי שהוא יוסף, ולכן ניגש אליו יהודה, כי הבין כי הגזירה לא מאת ה' באה, וכיון שאין הענין בא אלא מיוסף, ואליו הם הדברים מסורים לאשר יחפוץ עשות ולכן ויגש אליו יהודה עכ"ל.

ובדרך אפשר יש לומר דהנה אמרו חז"ל הנפטר מחברו לא יאמר "לך ב'שלום" אלא יאמר "לך ל'שלום", ולכן מקודם שאמר יהודה מה נאמר וכו' וקיבל עליו המשפט שאמר הנני לעבדים, אבל מכיון ששמש שיוסף אמר ואתם עלו ל'שלום אל אביכם ולא אמר "בשלום", הבין יהודה שיש עוד תקוה לשנות את הגזירה ולכן ויגש אליו יהודה וגו' לבקש רחמים, ובאמת זה הועיל ליהודה.

ועוד אפשר לומר בדרך רמז, ומקודם נביא את דברי הרבינו בחיי מה שכתב בספרו בזה"ל: ועל דרך הקבלה מה שנחתמה פרשה זאת (מקץ) בפסוק "עלו לשלום אל אביכם" זה רמז לעשרה הרוגי מלכות אשר עלו לשלום אל אביהם שבשמים אחר שנתלבנו ונצרפו מחטאו של יוסף, וכבר ידעת כי כתונת הפסים היה תחילת הסיבות וראשית לגול הדברים ונחשב להם לאכזריות גדול מה שטבלו הכתונת בדם השעיר ואומרו לאביהם זאת מצאנו.

לפיכך היה העונש בהם בגופם שהתחיל השעבוד בהם אחרי מות יוסף מיד, ואחר זמן בהרוגי מלכות שנידונו בגופם, כי הגוף הוא כתונת לנפש, ועל כן תמצא בפרשה זו עשרה פעמים "האנשים" לרמז על עשרה הרוגי מלכות, כי היה לו לומר "אחי יוסף" או בני יעקב וכו' וסיים בסוף וכתב שכולם הוחלפו, וכשם שהוחלף יצחק באיל והוקבע לו שכר כאילו הוקרב וכאילו אפרו צבור על גבי המזבח, כן הוחלפו חכמי ישראל באחרים שנשרפו הם ולא חכמי ישראל דכיון שטעמו טעם מיתה במה שנתפסו ונגמר דינם לכך הם קיבלו עונשם והרי זה כאילו נהרגו עכ"ל.

וכעין זה פירש מו"ר כ"ק אדמו"ר זי"ע הכ"מ (ב' חוקי חיים) על הפסוק ויגש אליו יהודה במדרש איתא אין הגשה אלא לתפילה ולפיוס, פירוש שצריך לעשות הגשה לתפילה, שיבוא בהכנה ובהתבוננות מי אנכי ולפני מה אני עומד להתפלל, ויאמר בי כל מה שאני מדבר בדברי התפילה לפניך, הכל הוא מאדוני, רק מכוח שנתת לי, ומכל חפצי עוה"ז אין לי שום חפץ וענין רק בך, כמו שאמר דוד המלך ע"ה מי לי בשמים ועמך – כשאני עימך – לא חפצתי כלום בארץ, ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני, שלא אפנה במחשבתי אל שום בריה, כמו שאחז"ל אליו ולא למדותיו, ואף לא אכוין דעתי אל כל העולמות העליונים כי אם אל הקב"ה בלבד.

והנה בדרך מוסר אפשר לומר על הפסוק ויגש אליו יהודה וכו', "שאליו" זה רמז להקב"ה ויהודה מרמז על איש יהודי דהיינו ענין של תפילה, שחז"ל דרשו אין הגשה אלא תפילה, שיהודה ראה שכלו כל הקיצין ואין לו שום דבר שיוכל לטעון ליוסף מכיון שנמצא הגביע באמתחת בנימין זה מראה שהוא גונבו ודינו להיות עבד, ולכן יהודה לא התיימש והתחיל בתפילה לה' יתברך, ואמר בי אדוני כלומר שיש בי ניצוץ הק' שיש בכל יהודי נשמה קדושה ובפרט בשבטי י-ה שהם עדות לישראל, וגם בשמו יהוד"ה יש שם הק' של הוי"ה ב"ה, ולכן התחיל יהודה בתפילה ואמר, "דבר נא עבדך דבר באזני אדוני" דהיינו להקב"ה שהוא אדוני ואדון

כל הארץ, ואל יחר אפך בעבדיך וגו', זה מלמדת אותנו התורה הק' ללמוד את עם יהודה "קשת" שהוא תפילה בעל עת ועונה, ואין תפילה שלא נשמעת וכמו שאנו אומרים בתפילה, "שומע תפילת כל פה" ולכן אסור לו לאיש הישראלי לבוא לידי יאוש ח"ו אלא יתחזק את עצמו ביטחון ואמונה בה' בעת צרה וגם כתוב בשם הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע שיש זמן שלא צריך אלא ביטחון אף בלא תפילה והוא בעת שיש ח"ו קטרוג גדול על האדם, וגם כתוב בשם הבעש"ט הק' שלפעמים צריכין ישראל להתפלל במחשבה בלבד שעל זה אין קטרוג, זה הוא דרך כל הצדיקים ובפרט דרך הבעש"ט הק' ותלמידיו שעיקר עבודתם היה בתפילה (ומובן שזה יחד עם לימוד התורה) וכפי שכ' המאור ושמש. וכפי שזכינו בדורינו לראות ולהסתופף במחיצת רבותינו הק' זי"ע שהיה עיקר עבודתם בעבודת ה' ע"י התפילה בבחינת וכל עצמותי תאמרנה, ולכן נתחזק כולנו לילך בעקבותיהם להתחזק בתפילה ובלימוד התורה הק' בהתלהבות של קדושה.

ובפרט שאנו בזמן של עקבתא דמשיחא וכבר כתב הרה"ק ר' חיים ויטאל זי"ע תלמידו של האר"י ז"ל שעיקר עבודת ה' בעת הזה הוא עבודת התפילה בכוונה, ולכל הפחות להבין פירוש המילות ובזכות זה נזכה להגאל בגאולה השלימה בקרבו ונזכה לבנין בית המקדש, ושם נעבוד את ה' ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות ועורבה להשם מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות, מתוך רחמים וחסדים מגולים במהרה בימינו.

מעשה רב

והיה כראותו כי אין הנער ומת

חסיד ישיש התאונן לפני הרה"ק מקאצק על מצוקתו וחולשתו ועל בניו, שאף שיגע למענם כל ימי חייו, לא משיבים לו את גמולם, ומתעלמים ממצבו ולא באים לעזרו לעת כזאת, השיבו הרבי, מה הפלא הא בתורה מצינו כן כאשר ביקש יהודה לעורר רחמים אצל יוסף שלא יעכב את בנימין, הזכיר את צער אביו יעקב "והיה כראותו כי אין הנער ומת" ומדוע לא הזכיר את צערם של עשרת בניו של בנימין שנשארו בבית, מכאן שגדולה המסירות של האב לבן, מהבן להאב

ועתה אל תעצבו ואל יחד בעניכם

סיפר הרה"ק ברוך מרדכי מקוידנוב זי"ע, אבי הרה"ק ר' שלמה חיים הוכיחנו קשות על העצבות שלי, ושאלתיו הרי אני לקוי עוד בשאר מידות גרועות, וענה לי על דברים אחרים בטח שתחזור בתשובה, ולא כן על העצבות וכן מצינו ביוסף "ועתה" ואין ועתה אלא לשון תשובה "אל תעצבו" מתחלה על העצבות...

והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים

הרה"ק משה צבי מסווארן זי"ע נסע פעם במרכבתו מוקף המונים אלפי אנשים נתאספו בצדי הדרך וחלקו לו כבוד מלכים, אחריו נסע הרה"ק ר' משה מקאברין זי"ע והוא מסווה את פניו כאיש פשוט, ואמר לנפשו: אלך ואראה את "החתן" בכבודו ובעצמו, איך הוא מגיב על כל התכונה הגדולה הזאת, ירד מעגלתו והציץ עליו מן החרכים, ראה והבחין כי על פניו נסוך חיורון כפני בר מינן, וכי דומה עליו כמי שמלווין אותו לבית עולמו, לפתע הבחין בו הרה"ק מסאווארן קרא אליו ואמר לו: אכן יש את נפשכם לראות אם אני יודע איך לקבל כבוד, יודע אני גם יודע, והלא יוסף כבר שלח להודיע לאביו את כל כבודו במצרים, כמי שאומר: אל תדאג אבא, אני יודע איך לקבל כבוד שלא יזיק לי

שמחת חיים

...שעל ידי שמחה נדחין כל המונעין בעבודת ה' והבן הדברים כי דע כשאדם רוצה ומקבל על עצמו עול עבודת ה', אז יש כח ביד היצר לנסותו ולהזמין לו כל מיני מניעות מבית ומבחוץ, והמניעות רודפין זה אחר זה, ומכלל המניעות המה המחשבות הרודפים אחר האדם בעת עסקו בדבר מצוה ולימוד התורה וביותר בעת התפלה מכניס בליבו מחשבות רבות כמו הטורף בלב ימים וכל המניעות המה עצם עונותיו שנבראו מהם כל מיני מניעות כדכתיב (ירמיה ב' ט) תיסרך רעתך.

ואין עצה לזה ללחום עם כל המונעים רק ע"י שמחה של קדושה, כי טבען של המניעות כשאדם הוא בעצב ובצער ובקטנות יש בכחן יותר ויותר לרדוף אחר האדם, אבל אם האדם מחזק לבו בשמחה ששרשו נמשך ממידת ביטחון כמו שכתוב וישמחו כל חוסי בך, שהוא אמונת ה', שמאמין שכל אלו המניעות טמון בו גלוי אלוקותו יתברך, רק שהוא עתה טמון ומכוסה ממנו, ואם מאמין זאת באמונה שלימה שהשם ברוך הוא הוא כאן ומסתתר בכל אלו המניעות והנסיגות והמחשבות, אז במילא יתפרדו כל פועלי און.

(שומר אמונים מאמר צהלי ורוני פ"ח)

והנה זה היה עבודת הבעש"ט הקדוש זי"ע א שגילה בעולם דרך קצרה וארוכה שהוא עבודה של שמחה (צוואת הריב"ש אות מד) כי כשאדם רוצה לשמוח בעבודת ה', תיכף רוצה הבעל דבר לעשותו לבעל תשובה, ומכניס בליבו עצבון עבירות, ונראה ונדמה בעיניו כאילו השמחה היא עבירה גדולה, לכן גילה הבעש"ט הק' אזני תלמידיו והנמשכים אחריו שהשמחה אינו עבירה ח"ו רק ע"י שמחה נעשה בעל תשובה ממש, ונתהפך לבבו מבחינת לב אבן לבחינת לב בשר כידוע לדורשי ה'

(שם, פ"ט)

הליכות חיים

דינים המצויים בכיבוד אב ואם (א)

מצוה (לא חובה) על הבן לספר להוריו על דברים ומאורעות חשובים שקרו לו, משום שבכך הוא מראה להם שהם קרובים אליו וחשובים לו והדבר מוסיף להם כבוד ולפעמים שקיימת חובה לספר להוריו על דברים שקרו לו משום שאם לא יעשה כן כבודם עלול להפגע במה שבנם העלים מהם דברים כה חשובים והכל לפי הענין.

מצוות צריכות כוונה ולפיכך יזהר לכוון בכל כיבוד שעושה דמקיים מצות עשה של כיבוד אב ואם וגם אפשר דנכון לכוון הטעם שכתוב בתורה למען ייטב לך והארכת ימים דבזה מקיים המצוה בשלימות (כמו במצוות סוכה וציצית שצריך לכוון הטעם ע"י המשנ"ב)

אם האב בן תורה ומציע לבנו לעשות עבורו דבר שירות אסור לבן להסכים מיד לאביו אלא יסרב מעט, ואם האב מפציר בבנו לעשות לו שירות זה מותר לבן להסכים ואין בכך חשש פגיעה בכך (עיין נמוק"י ולא כפר"ח שמחמיר בזה)

אם האב בן תורה מציע לבן לעשות עבורו דבר שהבן אינו מסוגל לעשות זאת בעצמו רשאי הבן להסכים, שהרי האב יודע שהבן אינו מסוגל לעזור לעצמו בזה.

מותר לבן להסכים לקבל מאביו (בן תורה) דבר המזומן לאביו, והאב רק מושיטו לבנו (שו"ת שער שמעון ועוד)

קיימים מקרים בהם אסור לבן לבקש מאביו או מאמו אף שאינם בני תורה עזרה שירות או שליחות דהדבר מהווה פגיעה בכבודם אבל אם הבן יודע בוודאות שהוריו ישמחו לעשות לו שירות כזה רשאי לבקש בבקשות שגרתיות, בפרט כאשר הבן אינו מסוגל להסתדר בכוחות עצמו כגון לבקש מאמו שתכבס עבורו (הגר"ח"ק)

הבן רשאי לבקש מאביו דרך רמז ועקיפין (הגריש"א) נהגו לכבד את אבי האיש בסנדקאות הבן הראשון, ויש שנהגו המכבדים את אבי האשה בבן הראשון ובשני את אבי האיש (לקט יוסף ע"י נ"ב)

בנוהג זה מקיימים מצות כיבוד אב והרבה פעמים שמונע מזה גורם צער לאביו

(המשך בשבוע הבא)

השוה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום נאמר כבוד את אביך ואת אמך (שמות כ') ונאמר כבוד את ד' מהונך (משלי ג') והטעם כי שלשה שותפין ביצירת הבן הקב"ה אביו ואמו וללמדיך שבזמן שאדם מכבד את הוריו נחשב הדבר כאילו מכבד את הקב"ה (תנודב"א כ"ז).

בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו אומר הקב"ה נחשב הדבר לפני כאילו דרתי ביניהם וכבדוני (קידושין ל"א).

כבוד אב ואם הוא מהמצוות שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא וכתב התנודב"א (כ"א) כל המבקש ימים ושנים ועושה וכבוד וחיים ארוכים בעוה"ז ובעוה"ב יעשה את רצון אביו שבשמים ואת רצון אביו ואמו.

איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו (ויקרא י"ט ג) שמירת השבת נסמכה לכבוד הורים, ללמדינו שהמכבד את הוריו נחשב לו כאילו שמר את כל השבתות (ספרא דצניעותא)

כאשר תשמע איש או אשה אשר מדבר עליך או כנגדיך דבר שלא כהוגן הנח אצבעותיך באזניך וכו' וכ"ש אם תשמע איש אחד מדבר על חבירו, שאין לו להשיב כלל, כי מה לו ולצרה הזאת וכו' ואפי' ידבר על אביך ועל אמך דבר שאינו הגון לא תשיב שלא כהוגן, אלא אף אתה הקהה את שיניו ואמור לו אין אתה אומר אמת ולא תשיב עוד דבר לא גדול ולא קטן. (ספר חסידים - ע"ב)

מי שאמרה לו אמו עשה כך וכך אתה בני, ולבסוף בא אביו וא"ל כך עשית מי אמר לך לעשות זה, לא יאמר אמי אמרה לי כן אם רואה שכועס אביו פן יכעוס אביו על אמו (קש"ע סי' קמ"ג).

אב ובנו כשהם בקטנות ובכעס מוטב שלא יהיו יחדיו, ואל תאמר דוקא מפני שהאב מצטער אלא אפי' הבן מצטער מוטב שיפרדו כיון שאינן יכולין לסבול ביחד [שמא יתריס כנגדו] (ספר חסידים)

יהלך זר ולא פיק אל ישבח אדם את אביו ואמו בפני אחרים א. מפני גאוה ב. שמתוך שבחו בא לידי גנותו (מלבד אם המקום שאין חשש כלל כגון אוהבים של אביו אבל שייך הטעם) אבל אדם מגיד לבניו או לתלמידיו כך אני עושה כך היה אבי עושה כדי שילמדו מכך.

מוסדות קראלי בארה"ק

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ברכת מזל טוב נאמנה

לידידינו החשובים אשר השמחה שרויה במעונם כ"ק אדמו"ר מדע"ש שליט"א להולדת הנכדה כ"ק אדמו"ר מראדושיץ שליט"א להולדת הנכדה כ"ק אדמו"ר מקוזמיר שליט"א לנישואי בתו הרה"ג יהושע מנחם רוזנטל הי"ו לאירוסיה הבת יה"ר שירו רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח לאוי"ט

לזכר עולם יהיה צדיק

מרן אדונינו מורינו ורבינו הקדוש והטהור רבי אברהם חיים בן רביה"ק אהרן זצוק"ל בעל חוקי חיים משומרי אמונים זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

לשכת הלכה ובית הוראה

שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א

מודעה רבא

לבקשת רבים הוקצה זמן מיוחד לשאלות קצרות בהלכה מידי יום מהשעה 12.50 בצהרים עד 1.20 בבית ההוראה דקהילתינו הק' ברח' ראב"ד 18 בבני ברק כן ניתן להתקשר בשעות הערב לבית הדומ"צ בטל. 03-6773168